

2 e. Nieuw-Guinea

[Niet in wisten of primum]

Minister Luns merkt op dat men aan Amerikaanse zijde blijft denken aan een oplossing van het geschil met Nieuw-Guinea. Het is echter een naïve gedachte te menen dat dit in onderling overleg tussen Nederland en Indonesië mogelijk is. *Dat land* ~~Indonesië~~ heeft bij de Australische regering al een stap laten doen, dat elke commissie van onderzoek insake Nieuw-Guinea voor Indonesië onaanvaardbaar is; Indonesië zet de sanuwoerlogvoert. Indien het tot een gewapende aanval op Nieuw-Guinea zou overgaan (wat spreker niet verwacht), zal men dit onmiddellijk voor de Veiligheidsraad moeten brengen, waarbij men een resolutie tot staakt het vuren kan verwachten; Op deze wijze zou Nederland een platform hebben om tot een regeling te komen. De suggestie om op grond van de dreiging met geweld door Indonesië de soevereiniteit over Nieuw-Guinea aan dat land over te dragen, moet men afwijzen; het gezichtsverlies zou anders voor geen regering aanvaardbaar zijn.

De minister-president informeert of er reeds een antwoord van de Australische regering is ontvangen. Minister Luns antwoordt ontkennend; Hij zal voor zijn vertrek staatssecretaris Van Houten ternaake instrueren. De Australische minister-president Menzies heeft al eerder gewezen op het risico, dat de zaak uit de hand loopt. Indien hij nu antwoordt, dat hij na overleg in het Australische kabinet, zich neerlegt, zal men onzerzijds met de polsingen kunnen doorgaan; Minister De Pous heeft de vorige dag een stuk over dit onderwerp ontvangen; hij moet dit nog doorlezen. Intussen tekent hij aan dat een uitspraak, dat Nederland bereid is de ontwikkelingskosten van rond f.100 mln. per jaar te blijven betalen, na een eventuele internationalisering van het bestuur tot het moment waarop de bevolking zijn zelfbeschikkingsrecht kan uitoefenen, een te weinig genuanceerd standpunt zou weergeven.

Minister Luns stelt ^{dat} voor de suggesties insake internationalisering en tijdelijke handhaving van bijdragen aan de ontwikkelingskosten niet als voorstel van Nederland ^{kan} zal worden aangeduid, maar dat bij polsingen van een aantal andere regeringen zal worden gezegd, dat in deze richting de gedachten van de Nederlandse regering gaan, waarbij het *dan zal*

-afkx afhankelijk

afhangt, van de reacties van die andere regeringen, welke weg Nederland zal volgen.

Minister De Pons verzoekt de tekst van de instructies aan onze diplomatieke posten in de bedoelde landen nog in de ministerraad te brengen. Minister Luns acht dat wel mogelijk, maar wijst erop, dat het polsen van deze regeringen volmaakt vrijblijvend zal zijn. Minister De Pons stelt de vraag of met een beslissing gewacht kan worden tot de ^{vergadering} ministerraad van 25 augustus, als de ^{dat} vergadering weer volzetter zal zijn.

De minister-president antwoordt ^{dat} uiterlijk in de volgende vergaderingen over verdere polsingen een beslissing moet worden genomen.

Minister Luns heeft gouverneur Platteel ontvangen, die o.a. wees op de gevaren als een V.N.-missie naar Nieuw-Guinea zou komen, waaraan ook Indonesiërs zouden deel nemen. Hij heeft voorts opwekkende woorden tot de gouverneur gesproken.